

[Niels Helveg Petersen]

get, må skaffe dækning for de øgede udgifter på 300-400 mill. kr. over de næste tre år, som er besluttet. Det synspunkt har vi fremført over for regeringen, og jeg håber, både regeringen og forsvarsforligspartierne forstår, hvad vi mener. Det er klart for os, at majafalterne ikke kan holde, hvis ikke forsvarspartierne selv opfylder det rimelige krav at skaffe dækning for de merudgifter, de er med til at bevilge.

Det mest kritisable ved forsvarsforliget er imidlertid, at det desværre åbner døren på klem for en principiel ændring af Danmarks forstærkningspolitik. Vi har en forstærkningspolitik: danske militære lufthavne udbygges i disse år med depoter for fremmede fly. Når vi advarede mod en ændret forstærkningspolitik, var det en advarsel imod, at der opbygges depoter for allierede landtropper ligesom i Norge. I Norge oplagres i fredstid tungt materiel, kampvogne, mandskabsvogne, artilleri, ammunition til brug for allierede forstærkningstropper.

Vi må på det mest indtrængende advare imod, at man i Danmark går ind på sådanne planer. Gennemføres det, betyder det en farlig udskridning og optrapning i forhold til det, der siden midten af 1950'erne har været fastslået i samarbejde mellem socialdemokratiet og det radikale venstre, og som har været en grundsætning i dansk forsvars- og sikkerhedspolitik siden, nemlig at atomvåben og fremmede tropper ikke tillades på dansk jord.

Hvis der opbygges forstærkningsdepoter, kommer vi i spændte situationer ind i overvejelser om, hvorvidt forstærkningerne nu skal modtages. Vi kommer i sådanne situationer under stærkt pres udefra. Vore modstandere vil regne med, at forstærkninger vil blive indsat. Det vil uundgåeligt øge spændingerne omkring dansk område og vil yderligere indsnævre vores udenrigspolitiske og sikkerhedspolitiske handlefrihed.

Det er et farligt tilbageskridt, og så stærkt, som jeg kan, vil jeg advare regeringen og socialdemokratiet imod at gennemføre ændringer i denne retning.

Det vil ikke være noget problem at få flertal for det – jeg har forstået, at der er flertal, fordi venstre og de konservative er rede til det – men socialdemokratiet ville svigte et fundament i vor sikkerhedspolitik, et fundament, som er skabt i samvirke mellem social-

demokratiet og det radikale venstre, og ændrer man på dette punkt, får det uundgåeligt følger for det radikale venstres holdning og forhold til socialdemokratiet.

I den skriftlige del af åbningstalen står der en bemærkning om, at regeringen vil søge hjemmel til at indkvartere allierede forstærkninger. Jeg ved ikke, om der i disse bemærkninger, som bebuder også en ændring af lovgivningen fra 1924, gemmer sig begyndelsen til en ændring af vores forstærkningspolitik. Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren eller indenrigsministeren, som det måske lovteknisk hører under, om der hermed tages forskud på en ændring af forstærkningspolitikken. I så fald må vi hellere få det at vide, men jeg kan i hvert fald bebude, at det radikale venstre vil følge denne sag og forstærkningspolitikken i det hele, og håber, at disse bemærkninger i den skriftlige del ikke dækker over, at man allerede har truffet en beslutning om ændring af forstærkningspolitikken.

Den danske debat om de forsvarspolitiske forhold udvikler sig på en meget mørk baggrund. I et tilbageblik er det da muligt, at vestlige stormagter i 1930'erne kunne have ændret historiens gang og blokeret nazisterne, hvis man i tide havde set farerne og havde været bedre rustet. Men i dag er risikoen ikke mangel på oprustning. Risikoen for os alle er den løgn, der siger, at våben giver sikkerhed, at flere våben giver mere sikkerhed, at større våben giver større sikkerhed, at neutronbomben giver sikkerhed, og at russiske SS-20 raketter giver sikkerhed. Vi bombarderes – og med vi mener jeg verdens befolkning, også den europæiske – ustandselig med den løgn, at krigen er fred. Men sandheden er jo den rystende, at hvis ikke der sker en omlægning i kursen, hvis oprustningen fortsætter i tiår efter tiår med stadig nye våbenteknologiske gennembrud, med stadig flere ødelæggelsesmidler, så bliver resultatet, hvad man næsten ikke tør tænke eller sige, atomkrig i vor tid. Den våbentekniske udvikling går i den retning, atomtærsklen sænkes. Den militære vanetænkning er katastrofal og er blevet en fare i sig selv.

Det radikale venstre vil modarbejde denne vanetænkning og vil arbejde for, at der overføres ressourcer fra oprustning til fredelig bistand. Vi har her et ansvar for medmennes-